

2015-07-07

Fråga-svar

Azerbajdzjan. Säkerhetspolisen och det politiska partiet Musavat

Fråga

- Vilka befogenheter har säkerhetspolisen i Azerbajdzjan: agerar de självständigt eller är det sanktionerat från regimen, kan de ställas till svars för eventuella övergrepp m.m.?
- Det politiska partiet Musavat: hur medlemmarna behandlas av regimen och vilka det är som kan utsättas för trakasserier och övergrepp?

Svar

Vilka befogenheter har säkerhetspolisen i Azerbajdzjan: agerar de självständigt eller är det sanktionerat från regimen, kan de ställas till svars för eventuella övergrepp m.m.?

Om polismyndigheten skriver US Department of State (US DOS):

The Ministry of Internal Affairs and the Ministry of National Security are responsible for internal security and report directly to the president. The Ministry of Internal Affairs oversees local police forces and maintains internal civil defense troops. The Ministry of National Security oversees intelligence and counterintelligence activities and has a separate internal security force. NGOs reported detentions by both ministries of individuals who exercised their rights to fundamental freedoms, including freedom of expression. (US DOS, 2015)

EU-kommissionen skriver att övergrepp begångna under polisarrest förblir ostraffade (European Commission, 2013, s. 5). Enligt US DOS har det under de senaste åren inte förekommit att regimen utkrävt ansvar av polisen för

fysiska attacker mot journalister och att det även finns exempel då polisen med övervåld anhållit fredliga demonstranter. De skriver vidare att politiskt känsliga misstänkta kan hållas isolerade av polis i timmar, ibland dagar.

Även i *European Integration Index 2014 for Eastern Partnership Countries* konstateras att övervåld av polis och säkerhetsstyrkor fortsatt är ett problem i Azerbajdzjan. Rapporten uppmärksammar också att det enligt lag finns möjlighet för parlamentet att kräva formell rapportering från polismyndigheten, men att den politiska viljan att genomdriva detta saknas (International Renaissance Foundation m.fl., 2015, s. 82).

I 2013 års Eastern Partnership Index belyses att Azerbajdzjan har kontrollmekanismer mot maktmissbruk inom säkerhetssektorn, men att effektiviteten är svag. Lagstiftning som förhindrar godtycklighet saknas dock och transparensen inom säkerhetssektorn är dålig (International Renaissance Foundation m.fl., 2013, s. 73).

US DOS hänvisar till Inrikesministeriet, som uppger att disciplinära åtgärder tagits mot anställda som begått övergrepp eller genomfört godtyckliga arresteringar:

While security forces generally acted with impunity, the Ministry of Internal Affairs stated that it took disciplinary action against 190 employees during the year for 98 cases of mistreatment of citizens, 20 cases of unjustified detentions, and 30 cases of groundless arrests. The ministry further reported that it brought 192 cases of misconduct against 237 ministry employees accused of violating citizens' rights. (US DOS, 2015)

Om Ombudsmannaämbetet skriver International Renaissance Foundation m.fl. i 2014 års Eastern Partnership Index (2015) att institutionerna inte är starka nog att utföra självständiga utredningar. Även Bertelsmann Foundation konstaterar att även fast försök gjorts att driva åtal i fall av polisövergrepp saknar Ombudsmännen reell makt (Bertelsmann Foundation, 2014, s. 10).

Det politiska partiet Musavat: hur medlemmarna behandlas av regimen och vilka det är som kan utsättas för trakasserier och övergrepp?

Sedan 2012 har den azerbajdzjanska regeringen mer aktivt motarbetat oppositionella. Human Rights Watch (HRW) skriver i en rapport från 2013:

Since mid-2012 the Azerbaijani authorities have used a range of spurious criminal and misdemeanor charges to imprison political activists critical of the government. These include several high-ranking members of opposition political parties, such as Musavat and the Popular Front Party of Azerbaijan, and other party activists. (HRW, 2013, s. 15)

Amnesty International (AI) anser att klimatet för oppositionella i Azerbajdzjan förvärrades redan 2011, och skriver:

Civil society activists and journalists were targeted with arbitrary arrests and prosecutions in order to silence criticism of the government and prevent organisation of peaceful public gatherings. (AI, 2013a, s. 13)

Ett antal arresteringar av Musavat-medlemmar de senaste åren har uppmärksammats i rapporteringar av både MR-grupper och media. I de flesta fall rör det sig om arrest till följd av det som anses vara falska brottsanklagelser. Nedan följer en sammanfattning av rapporterade arresteringar från de senaste åren.

Under 2014 dömdes Yadigar Sadigav/Sadiqov, en rådgivare till partiets ledare Isa Gambar, till fyra års fängelse för huliganism (HRW, 2015). Enligt Gambar och andra oppositionspolitiker som uttalat sig är det Sadigavs aktiviteter både som partimedlem och i sin roll som regimkritisk journalist aktiv på sociala medier och i konventionella medier som står bakom både arresteringen och domen. Inrikesministeriet har uppgivit att Sadigavs politiska aktivitet inte spelat in i polisens eller domstolens agerande (Institute for War and Peace Reporting, 2014c). Caucasian Knot rapporterar att Fikret Akhmedov, vid Musavats revisionsavdelning, anhölls under 2013. Enligt partiet hade detta att göra med Sadigavs fall (Caucasian Knot, 2013a).

Tofiq Yagublu (eller Tofiq Yaqublu), som beskrivs som ställföreträdande (Deputy) partiledare i Musavat samt kolumnist för oppositionstidningen Yeni Musavat, anklagades för att ha anstiftat upplopp i januari 2013. Enligt partiet var Yagublu enbart på plats som observatör men dömdes till fem års fängelse (AI, 2015b, s. 12; HRW, 2015).

Institute of War and Peace Reporting (IWPR) uppger att Ilgar Mammadov, ledare för oppositionsgruppen REAL arresterades vid samma tillfälle (IWPR, 2014b). Enligt en rapport av HRW dömdes Mammadov till sju års fängelse och i ett senare avgörande av Europadomstolen anses arresteringen vara ett försök att tysta eller straffa honom för olika regimkritiska uttalanden (HRW, 2015). Enligt AI anses vare sig Yagublu eller Mammadov vara våldsamma personer och AI anser att de båda männen arresterats på grund av sin politiska aktivitet. AI tillägger att de båda är välkända kritiker av President Aliyevs regering samt tillägger att Yagublu i flera artiklar i Yeni Musavat avslöjat korruption inom regeringen (AI, 2013a, s. 17).

En annan av partiets ställföreträdande partiledare, Elman Fattah, har till Institute for War and Peace Reporting angett att utöver Yagublu och Sadigav är även ytterligare en ställföreträdande partiledare i fängelse. Faraj Karimli och hans bror Siraj Karimli, som beskrivs som en partiaktivist,

arresterades även de på falska grunder. Enligt Elman Fattah är över hundra personer i fängelse på grund av sina politiska åsikter i Azerbajdzjan (IWPR, 2015a). AI anser att bägge bröderna arresterades som vedergällning för Farajs kritik av regeringen. Siraj dömdes i maj 2015 till sex års fängelse. Farajs rättegång har ännu inte avslutats (AI, 2015b, s. 13).

IWPR har vid ett annat tillfälle intervjuat Elman Fattah, som i sin roll som advokat företrätt Khagani Mammad. Den 60-årige Mammad arresterades för huliganism och enligt Fattah beror det på att Mammad, ledare för en av Musavats regionsektioner, kritiserat regimen. I samma artikel intervjuas Zohrab Ismayil, ledare för Centre for Assistance to the Free Economy, som sagt att mängden arresteringar indikerar en kampanj från regeringen att motarbeta NGOs (IWPR, 2014a). Enligt HRW arresterades Mammad efter han anmält att han attackerats på gatan av två okända kvinnor (HRW, 2015).

Andra rapporter nämner Musavat-medlemen Orkhan Eyyubzade, som 2014 häktades efter en fredlig demonstration. Innan han skulle släppas kom nya anklagelser och han dömdes senare till två års fängelse för att ha attackerat och skadat en polis. Eyyubzade har angett att han misshandlats under häktningstiden, men ingen utredning av anklagelserna har gjorts (AI, 2015a).

IWPR rapporterade 2013 om att fyra personer häktats under tio dagar efter att ha organiserat en protestaktion. Det var en lokal sektionsledare för Musavat, Heybat Amrah, två partimedlemmar samt en lokalbo. Enligt en Musavatrepresentant hade inte Amrah med demonstrationen att göra (IWPR, 2013).

Under 2013 rapporterade AI att ledare för flera ungdomsförbund, däribland Musavat, arresterats. Vissa ska ha tvångsrakats, behandlats illa och tvingats till falska erkännanden, som ibland filmats (AI, 2013a, s. 14). I en rapport av HRW står att de anklagade dömts till böter, och i de fall de vägrat betala, till samhällstjänst (HRW, 2013, s. 71-73).

2012 arresterades enligt HRW ett dussintal ungdomsaktivister från Musavat. Under demonstrationen, då aktivisterna skanderat krav på nya fria val och avgång av parlamentet, tvingade uniformerad polis och säkerhetsstyrkor in demonstranterna i polisbussar, varpå de kördes iväg (HRW, 2012). Även US Department of State har i sina årsrapporter konstaterat att demonstranter ofta arresteras godtyckligt (US DOS, 2012).

Utöver arrester finns även rapporter om andra attacker på partimedlemmar, som dock inte går att knytas till någon särskild aggressor. I Freedom Houses årsrapport står att ledaren för Nakhchivan regionala avdelning misshandlats av okända angripare (Freedom House, 2014).

Det finns även redogörelser om att släktingar till aktivister som flytt utomlands kan råka illa ut.

According to local activists, police visited the homes of the activists who have taken part in anti-Azerbaijani government protests abroad and interrogated members of their families. (AI, 2015b, s. 13)

Tidigare under 2015 skrev Caucasian Knot om hur en familjemedlem till aktivister placerats under husarrest.

Today, the Baku Court of Appeal (CoA) has changed the freedom restraint measure of Elgiz Sadygly, a brother of the political emigrant Turad Sadygly, and a son of the ex-members of the "Musavat" Party and editor of the portal "Free Speech" Alovzat Sadygly, by putting him under home arrest. (Caucasian Knot, 2015)

IWPR har intervjuat företrädare för Musavat, som berättar att opponenter till regimen kan drabbas även utomlands. Azer Ismayil, rådgivare till Musavats ledare, säger att den azer som vill arbeta utomlands måste registrera sig på ett konsulat, om denne vill kunna förnya sitt pass när det går ut. En annan medlem av partiet, Dashgin Agalarli, arresterades utan grunder i Georgien, enligt Agalarli på Azerbajdzjans order:

"The Azerbaijani government has set itself the goal of silencing political opponents by any means," he told IWPR. "Those who left the country due to political persecution are now being hounded abroad. The Azerbaijani government uses mind-boggling methods to bring these active emigres back so as to place them under arrest." (IWPR, 2015b)

I en rapport från 2010 skriver norska Landinfo att andra vanliga åtgärder mot oppositionspolitiker är att frånta dem deras jobb eller göra det omöjligt för dem att få jobb, något som även kan drabba familjemedlemmar. Enligt uttalanden från Musavatrepresentanter har deras kandidater vid kommunval hotats med uppsägning om de inte hoppar av som kandidater. Andra repressalier kan handla om problem med boende, affärsverksamhet eller banklån (Norge. Landinfo, 2010, s. 8). Vidare skriver Landinfo:

Musavat fortalte at partiet var blitt trakassert helt siden Heidar Aliev tok makten ved et kupp i 1993. Musavat ser seg selv som hovedopposisjonspartiet, dannet i 1911. I 1992-1993 var partiet med i regjeringen til PF. Partiet opplyste at det i dag er vanskelig å være medlem, og det er enda vanskeligere å være aktiv. De fleste i ledelsen har vært i fengsel, og nestlederen har vært arrestert ni ganger. Myndighetene bruker alle midler mot dem, inkludert tortur, fortalte representanter for partiet. Også slektninger er utsatt. Selv sjåføren til Musavat var blitt trakassert, ble det sagt. (Norge. Landinfo, 2010, s. 9)

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

Amnesty International (AI), *Azerbaijan: Downward spiral: Continuing crackdown on freedoms in Azerbaijan*, 2013a, <http://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=30917> (hämtad 2015-06-17)

Amnesty International (AI), *Azerbaijan: Prisoner release positive, but tokenistic gesture in run up to games*, 2015a, <http://www.refworld.org/docid/550bda1d4.html> (hämtad 2015-06-17)

Amnesty International (AI), *The repression games: The voices you won't hear at the first European Games*, 2015b, <http://www.refworld.org/docid/557a8f774.html> (hämtad 2015-06-17)

Bertelsmann Foundation, *BTI 2014; Azerbaijan Country Report*, 2014 http://www.bti-project.de/fileadmin/Inhalte/reports/2014/pdf/BTI_2014_Azerbaijan.pdf (hämtad 2015-07-06)

Caucasian Knot, *Azerbaijan: son of "Free Speech" editor put under home arrest*, 2015, <http://www.eng.kavkaz-uzel.ru/articles/30889/> (hämtad 2015-06-22)

Caucasian Knot, *In Azerbaijan, activist of "Musavat" Party detained*, 2013a, <http://northosetia.eng.kavkaz-uzel.ru/articles/26325/> (hämtad 2015-06-22)

European Commission, *Implementation Of The European Neighbourhood Policy In Azerbaijan; Progress In 2012 And Recommendations For Action*, 2013, <http://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=29897> (hämtad 2015-06-17)

Freedom House, *Freedom in the World 2014 - Azerbaijan*, 2014, <http://www.refworld.org/docid/5399506014.html> (hämtad 2015-06-17)

Human Rights Watch (HRW), *Azerbaijan: Peaceful Rallies Forcibly Dispersed*, 2012, <http://www.hrw.org/news/2012/10/22/azerbaijan-peaceful-rallies-forcibly-dispersed>. (hämtad 2015-06-22)

Human Rights Watch (HRW), *Tightening the Screws; Azerbaijan's Crackdown on Civil Society and Dissent*, 2013, <http://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=30850> (hämtad 2015-06-17)

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2015 - Azerbaijan*, 2015, <http://www.refworld.org/docid/54cf83c318.html> (hämtad 2015-06-17)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Activists Arrested In Azeri Crackdown*, 2014a, <http://www.refworld.org/docid/53e9d1a24.html> (hämtad 2015-06-17)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Arrests, Not Amnesty in Azerbaijan*, 2015a, <http://www.refworld.org/docid/556d7dbf4.html> (hämtad 2015-06-17)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *As List Grows, Azeri Leaders Say "What Political Prisoners?"*, 2014b, <http://www.refworld.org/docid/53a008254.html> (hämtad 2015-06-17)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Azerbaijani Government Watching its Expats*, 2015b, <http://www.refworld.org/docid/555b05994.html> (hämtad 2015-06-17)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Opposition Figure Jailed in Azerbaijan*, 2014c, <http://www.refworld.org/docid/52de8b0e4.html> (hämtad 2015-06-22)

Institute for War and Peace Reporting (IWPR), *Protests Hit Another Azerbaijani Town*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/51961e8b4.html> (hämtad 2015-06-22)

International Renaissance Foundation m.fl., *European Integration Index 2014 for Eastern Partnership Countries*, 2015, <http://www.eap-index.eu/sites/default/files/EaP%20Index%202014.pdf> (hämtad 2015-07-06)

International Renaissance Foundation, Open Society Foundations, and Eastern Partnership Civil Society Forum, *European Integration Index 2013 for Eastern Partnership Countries*, 2013, http://www.eap-index.eu/images/Index_2013.pdf (hämtad 2015-07-06)

Norge. Landinfo, *Aserbajdsjan. Politisk opposisjon og kritiske journalister*, 2010, <http://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=22150> (hämtad 2015-06-17)

United States Department of State (US DOS), *2011 Country Reports on Human Rights Practices - Azerbaijan*, 2012,
<http://www.refworld.org/docid/4fc75abd5.html> (hämtad 2015-06-22)

US Department of State (US DOS), *Country Report on Human Rights Practices 2014 - Azerbaijan*, 2015,
https://www.ecoi.net/local_link/306341/429724_en.html (hämtad 2015-07-06)